

Aan de gemeenteraad

Uw kenmerk:	Uw brief van:	Ons kenmerk:	Behandeld door:	Telefoon:	Bijlagen:
Geen	15 oktober 2025	0086234153	Hendrik Hoekstra	(0512) 386 222	1

Onderwerp:
Schriftelijke vragen Opsterlands Belang openbare
verlichting voor verkeers- en sociale veiligheid

Beetsterzwaag, 4 november 2025
Verzonden op: 5 november 2025

Geachte raad,

Op 15 oktober heeft mevrouw Oosterwoud van Opsterlands Belang vragen gesteld over de openbare verlichting in Opsterland. Dit in relatie tot de verkeers- en sociale veiligheid in de dorpen en in het buitengebied. Met deze brief beantwoorden wij de ontvangen vragen. Een afschrift van de originele vragen met daarin een toelichting vindt u in de bijlage.

1. *Is het college bereid om op korte termijn de situatie in de genoemde voorbeelden (Riperwei in de Tynje, de Groene Long in Gorredijk, Tsjerkeleane in Langezwaag en de Boskwei richting Kortehemmen bij Beetsterzwaag) te beoordelen en, waar nodig, extra verlichting te (her)plaatsen of andere maatregelen te nemen om de verkeers- en sociale veiligheid te verbeteren?*

Wij zijn bekend met de situaties. Aan de Riperwei nemen we op korte termijn maatregelen. Daar wordt de aangereden lantaarnpaal teruggeplaatst. Voor de Groene Long is bij de aanleg van het fietspad – in overleg met de omgeving - bewust gekozen om geen verlichting te plaatsen. In dit park geven we de prioriteit aan de natuurlijke duisternis. Vanwege de rasterstructuur van het omliggende wegennet zijn er voldoende alternatieve routes met verlichting. De Boskwei (Smallingerland) en Tsjerkeleane zijn solitaire paden buiten de bebouwde kom waar geen woningen langs staan. Daardoor ontbreekt elke vorm van sociale controle. Uit diverse studies is gebleken dat het plaatsen van openbare verlichting op dergelijke plekken kan leiden tot schijnveiligheid en voor de sociale veiligheid geen meerwaarde heeft.

2. *Hoe beoordeelt het college het risico van ontbrekende of afwezige verlichting op andere locaties in de gemeente voor zowel de verkeersveiligheid als de sociale veiligheid, bijvoorbeeld op plekken waar inwoners zich onveilig voelen door hangjeugd of andere vormen van overlast?*

Het risico op een onveilige situatie is er altijd. Op basis van het aantal incidenten dat bij ons bekend is schatten we in dat de kans in Opsterland niet groot is. Wel kunnen ook hier de gevolgen ontzettend groot zijn. Wat daarin het aandeel van wel of juist geen verlichting is, is vooraf niet te bepalen. We zijn ons ervan bewust dat de recente incidenten ook in Opsterland leiden tot zorg. We hebben hierover enkele meldingen ontvangen en proberen met de inwoners mee te denken. Tegelijk proberen we niet

op gevoel maar op feitelijkheden te blijven handelen. Deze feitelijkheden leiden tot wanneer je wel en wanneer je beter niet kan verlichten. Zie daarvoor ook de beantwoording bij vraag 3.

3. *Welke beleidsafwegingen hanteert het college bij het (her)plaatsen, verwijderen of niet plaatsen van verlichting in dorpen en buitengebieden? In hoeverre sluit het huidige beleid aan bij de signalen van inwoners over onveiligheid, en ziet het college aanleiding om het beleid te herzien om de verkeers- en sociale veiligheid structureel beter te waarborgen?*

Het verlichten van de openbare ruimte heeft voor- en nadelen. Voordelen zijn er vooral voor de verkeersveiligheid en comfort (gevoel van veiligheid). Aan de andere kant vinden we de natuurlijke duisternis heel belangrijk, lichtvervuiling willen we zoveel mogelijk voorkomen. Daarnaast spelen het beperken van de kosten en het energieverbruik een rol. Daarmee zijn er voor- en tegenstanders van verlichting. We ontvangen jaarlijks diverse vragen voor meer of betere verlichting. Tegelijk ontvangen we ook meldingen van inwoners die juist overlast ervaren van verlichting.

In het huidige beleid hebben we tussen deze twee uitersten een onderbouwde balans gevonden: *verlichten waar het moet, niet verlichten waar het kan*. Concreet betekent dat, dat we binnen de bebouwde kom normaal verlichten. Buiten de bebouwde kom verlichten we alleen daar waar het voor de verkeersveiligheid nodig is. Dit gebeurt dan met name in bochten en bij kruisingen. Hoewel er begrip is voor vraag naar meer verlichting, proberen we vast te houden aan deze uitgangspunten om buiten de bebouwde kom de lichthinder te beperken. Opsterland is een groene gemeente waar beleving van rust en natuur belangrijk zijn. Daar hoort een mate van natuurlijke duisternis bij.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog aanvullende vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met onze regisseur openbare ruimte; Hendrik Hoekstra. Hij is te bereiken op hendrik.hoekstra@opsterland.nl of via 0512 386 545.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

Sandra van't Hooft

Andries Bouwman